

Č. 11.334.

Samospráva obecní. — Řízení správní (Podk. Rus): I. * Dozorčí právo, které bylo vykonáváno podle § 31 zák. čl. XXII:1886 nad městy s regulovaným magistrátem místožupanem, přešlo podle § 1 vl. nař. 113/1923 Sb. a § 5 zák. org. 125/1927 Sb. na zem. úřad. — II. Z rozhodnutí zem. úřadu, vydaného podle těchto předpisů, je přípustno odvolání na min.

(Nález ze dne 7. června 1934 č. 11.559.)

V ě c: Zemské hlavní město Užhorod proti zemskému úřadu v Užhorodě o služební plat správce všeobecné veřejné nemocnice.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí, pokud jím bylo změněno usnesení městského zastupitelstva v Užhorodě ze 14. února 1933, zrušuje se pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Vyhláškou ze 4. ledna 1933 vypsál měst. úřad zem. hlav. města Užhorodu konkurs na místo správce městské veřejné nemocnice v Užhorodě, systemisované v 5. platové stupnici II. služební třídy kategorie úřednické. V konkursu bylo mimo jiné stanoveno, že žadatelé musí prokázati, že splnili veškeré podmínky, předepsané pro ustanovení státním zaměstnancem téže kategorie, že absolvovali s úspěchem gymnasium kteréhokoliv typu, reálku neb vyšší obchodní učiliště, složili zkoušku ze státního účetnictví, a že ovládají jazyk čsl. a ruský úplně slovem a písmem, jazyk maďarský aspoň dostatečně, a konečně, že jsou povinni prokázati nejméně dvanáctiletou nemocniční neb jinou rovnocennou kvalifikovanou službu. K tomuto posléze uvedenému odstavci bylo doloženo, že výjimky může povolit měst. zastupitelstvo za souhlasu zem. výboru.

Usnesením ze 14. února 1933 zastupitelstvo zem. hlav. města Užhorodu propůjčilo podle § 13 »statutu o systemisaci služebních míst zaměstnanců v. v. městské nemocnice v Užhorodě« z 12. prosince 1926 Mikuláši B. volné systemisované místo správce v. v. městské nemocnice služební třídy II. v osobním stavu kategorie městských úředníků služby účetní se služným 5. platové stupnice stupně »a« s doložením, že usnesení to nabude platnosti teprve po schválení zem. úřadem v Užhorodě jako dohlédacím orgánem.

Proti tomuto usnesení bylo podáno pět odvolání jedenácti účastníky, z nichž odvolání podaná Mikulášem M. a spol. navrhovala zrušení nař. rozhodnutí, kdežto petit odvolání podaných Jaroslavem N. a spol. obsahoval žádost o zrušení nař. usnesení z moci dohlédací.

Nař. rozhodnutím bylo k podaným odvoláním nař. usnesení měst. zastupitelstva pozměněno na základě dozorčího práva adm. úřadů nad obcemi podle § 31 zák. čl. XXII:1886 v tom směru, že bylo přiznáno Mikuláši B. jako služné adjutum ve výši 10.656 Kč a výchovné 1.800 Kč ročně po odečtení zákonných srážek, jakož i úřední titul: účetní elév. K tomuto rozhodnutí byly připojeny tyto důvody: »Jmenování městských zaměstnanců města Užhorodu děje se podle městských statutů za šetření podmínek, platných pro státní zaměstnance dotýčné kategorie. Podle ustanovení § 9 plat. zák. č. 103/1926 Sb. ustanoví se úředníkem čekatel,

který v témž oboru státní správy dovrší stanovenou čekatelskou dobu v úřednické kategorii, ve které má býti ustanoven. — Podle obsahu spisů Mikuláš B. jest dosud bankovním zaměstnancem a nebyl dosud ve službách města Užhorodu vůbec ustanoven, v důsledku čehož nemohl dosud býti jmenován úřednickým čekatelem-elévem kategorie městských úředníků účetní služby ve II. služební třídě. Propůjčilo-li městské zastupitelstvo nař. usnesením jmenovanému místo II. služební třídy, 5. platové stupnice stupně »a«, porušilo tím právní předpisy, v daném případě platné, neboť městská správa podle ustanovení § 212 plat. zák. č. 103/1926 Sb. nemůže zvýšiti nároky svých zaměstnanců přes míru právních nároků obdobných úředníků státních, jelikož volnost taková byla omezena ustanoveními odstavce 1 cit. § 212 plat. zák. V § 212:1 plat. zák. totiž se stanoví, že služební požitky a právní nároky zaměstnanců veřejnoprávních korporací a ústavů nesmí přesahovati míru jednotlivých druhů a služebních práv a nároků státních zaměstnanců stejné neb rovnocenné kategorie a stejných služebních, jakož i rodinných poměrů. Poněvadž obecnímu úředníku nelze vzhledem ke kategorickému znění tohoto předpisu přiznati více než státnímu úředníku za stejných poměrů, dlužno bylo nař. usnesení městského zastupitelstva pozměnit, jak shora uvedeno. Pokud námitky brojí proti neznalosti státního jazyka Mikulášem B., jsou námitky ty bezdůvodné, ježto podle vysvědčení zkušební komise pro zkoušky ze státního účetnictví v Bratislavě podrobil se jmenovaný dne 19. prosince 1932 s úspěchem zkoušce ze státního účetnictví v jazyku slovenském, což lze pokládati za dostatečný průkaz o znalosti státního jazyka. — Další námitky st-lů, že Mikuláš B. jest v příbuzenském poměru se starostou města Konstantinem H., neuznává zem. úřad za podstatné, ježto B., pokud mu má býti svěřena funkce správce měst. nemocnice, tedy sice měst. ústavu, jenž však má svou vlastní správu se samostatným ředitelem podle § 14 org. statutu města Užhorodu z roku 1907, není bezprostředně podřízen starostovi města. — Tento výměr jest podle ustanovení čl. 8 org. zák. č. 125/1927 Sb. konečný.«

Proti tomuto rozhodnutí podalo zem. hlavní město Užhorod stížnost, o které uvažoval nss takto:

Nař. rozhodnutí, jak z jeho celkového znění plyne, obsahuje dvojí výrok. Jednak rozhodnutí, učiněné z moci dozorčí, jímž podle § 31 zák. čl. XXII:1886 bylo změněno usnesení měst. zastupitelstva v Užhorodě v tom směru, že Mikuláši B. bylo přiznáno na místě služného 5. platové stupnice stupně a) toliko adjutum 10.656 Kč s výchovným 1.800 Kč po odečtení zákonných srážek, a místo titulu správce všeobecné veřejné městské nemocnice pouze titul účetního eléva. — Za druhé instanční rozhodnutí, jímž byly zamítnuty námitky uplatňované odvoláními proti propůjčení úřednického místa systemisovaného ve II. služební třídě v osobním stavu kategorie městských úředníků služby účetní Mikuláši B., totiž námitky nezpůsobilosti jeho pro neznalost státního jazyka a příbuzenského poměru se starostou města.

Tento výklad nař. rozhodnutí potvrzuje také dodatečně i odvodní spis, který praví, že žal. úřad na základě svého dozorčího práva podle cit. § 31 pozměnil rozhodnutí městského zastupitelstva, a mimo to rozhodl jako úřad odvolací ve věci samé.

Stížnost se obrací pouze proti první části nař. rozhodnutí a namítá především, že žal. úřad nebyl k provedení zmíněné změny usnesení měst. zastupitelstva ze 14. února 1933 příslušný, ježto šlo o věc, která podléhala schválení úřadu dozorčího, dozorčí moc však nepříslušela žal. úřadu, nýbrž výhradně dozorčímu úřadu samosprávnému, kterým jest zem. výbor.

Žal. úřad v odvodním spise proti tomu uvádí, že nešlo o výrok dozorčí, nýbrž o rozhodování v pořadu stolic. Toto tvrzení žal. úřadu jest však v naprostém rozporu s obsahem nař. rozhodnutí, pokud výslovně uvedlo, že usnesení měst. zastupitelstva k »uvedeným odvoláním pozměňuje na základě dozorčího práva adm. úřadů nad obcemi podle § 31 zák. čl. XXII:1886 v tom směru, že . . .«. Šlo tedy v této části výslovně o rozhodnutí dozorčí, které vyslovilo změnu odvoláním napadeného usnesení měst. zastupitelstva ze 14. února 1933, a vzhledem k tomu pak o podaných odvoláních nerozhodovalo v uvedeném směru v cestě instanční.

Pokud jde o otázku příslušnosti k tomuto zákroku učiněnému z moci dohlédací, odůvodňuje stížnost svoji námitku poukazem na to, že podle § 212 odst. 4 plat. zák. patří schválení volby městských zaměstnanců do oboru působnosti dohlédacích úřadů samosprávních, jimiž jsou podle § 99 zák. o organizaci správy politické č. 125/1927 Sb. zem. výbory. Leč stížnost se mylí. Jak plyne z vyličeného děje, nešlo v konkrétním případě o výkon moci dozorčí ve smyslu § 212 odst. 4 plat. zák., který by předpokládal pravoplatné vyřízení podaných odvolání, nýbrž o zákrok učiněný z moci úřední ve dřívějším stadiu řízení. Žal. úřad totiž, dříve než rozhodl o odvoláních v instanční cestě proti usnesení měst. zastupitelstva ze 14. února 1933 podaných, změnil toto usnesení z moci dozorčí všeobecně jemu příslušející. Motivem k tomuto dozorčímu zákroku byla úvaha žal. úřadu, že by usnesení měst. zastupitelstva ze 14. února 1933, i kdyby v instanční cestě po právu obstálo, nemohlo býti příslušným úřadem podle § 212 plat. zák. č. 103/1926 Sb. schváleno. Jest proto poukaz na § 99 zák. o organizaci správy politické bezpředmětný.

Příslušnost svoji k provedení dozorčímu zákroku opřel žal. úřad výslovně o § 31 zák. čl. XXII:1886, podle něhož města s regulovaným magistrátem podléhají bezprostřednímu dozoru a kontrole místozupana. Tato působnost místozupanova byla podle § 1 vl. nař. ze 7. června 1923 č. 113 Sb. přenesena na župana. Županova působnost pak přešla podle § 5 zák. o organizaci správy politické ze 14. července 1927 č. 125 Sb. na zem. úřad. Tato kompetence zem. úřadu nedoznala později změny ani vl. nař. z 28. června 1928 č. 95 a 96 Sb., poněvadž přenesení kompetence zem. úřadů na úřady okresní ve věcech obecních podle zák. čl. XXII:1886 se netýká měst se zřízeným magistrátem, o jaké v přítomném případě jde.

Z toho plyne, že žal. úřad byl příslušný k dozorčímu zákroku podle § 31 zák. čl. XXII:1886 a jest proto vznesená námitka nepřislušnosti žal. úřadu bezdůvodna.

Za tohoto stavu věci byl nss ve smyslu § 4 a 5 zák. o ss povinen z moci úřední zabývat se otázkou, je-li rozhodnutí žal. úřadu, pokud jest naříkáno, rozhodnutím konečným.

Jak bylo již shora uvedeno, jde v tomto směru o zákrok zem. úřadu jako úřadu dohlédacího, nikoliv o rozhodnutí instanční. Proti takovému

rozhodnutí jest podle čl. 8 odst. 1 cit. zák. o organizaci správy politické přípustno odvolání k min., ježto nejde o případ, kde by bylo zvláštním ustanovením odvolání vyloučeno. Nebylo zde tedy konečného výroku ve smyslu § 5 zák. o ss a byla by proto stížnost podaná k nss-u nepřipustna. Ježto však st-1 podal tuto stížnost, byv k tomu sveden nesprávným právním poučením, že nař. rozhodnutí jest konečné, bylo pro tuto podstatnou vadu nař. rozhodnutí, pokud bylo v odpor vzato, zrušiti ve smyslu § 6 zákona o ss.

Č. 11.335.

Vojenské věci: * Zjištění nezpůsobilosti k vojenské službě ve smyslu odst. 3 § 8 zák. č. 83/1932 Sb. u déle sloužícího jest provést podle služebního předpisu pro vojenské gážisty B-X-1.

(Nález ze dne 7. června 1934 č. 11.560.)

Věc: Bohuslav M. ve V. proti ministerstvu národní obrany o vojenské zaopatřovací požitky.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Podáním z 21. března 1933 žádal st-1 jako déle sloužící četař telegrafního praporu č. 2 v Brně, odvolává se na rozhodnutí superarbitrační komise v Brně, o přiznání zaopatřovacích požitků po dobu neschopnosti k vojenské službě podle ustanovení Věcného věstníku z roku 1932 č. 27 čl. 252 § 8 pro dočasnou neschopnost k výkonu vojenské činné služby, nastalou při výkonu této služby.

Nař. rozhodnutím vyslovil žal. úřad o této žádosti toto: »Superarbitrační komise u doplňovacího okr. velitelství Velkého Brna, které jste byl představen dne 20. února 1933, usnesla se o Vás takto: »Schopen k pomocným službám jako písař, skladník, dozorčí orgán ve věznici; stará zlomenina pravé kosti stehenní, zhojená bez zkrácení, s následným suchým zánětem pravého kolena, S-I-Ia:59-B, buď přeložen do zálohy. Po 12 měsících buď znovu superarbitrován ke stanovení definitivní klasifikace po odborném vyšetření v divišní nemocnici. Choroba vznikla vinou vojenské služby.« Zdravotnické oddělení mno souhlasí se zdravotnického hlediska s cit. usnesením superarbitrační komise, pokud jde o klasifikaci. Mno rozhoduje vzhledem k tomu podle ustanovení »K § 3 (1)« vl. nař. č. 186/1923 Sb. ve znění vl. nař. č. 199/1926 Sb., že jste »schopen k pomocným službám jako písař, skladník, dozorčí orgán ve věznici«. Tedy nejste »nezpůsobilý k vojenské službě«, nejste »nezpůsobilý k vojenskému povolání« podle odstavce (3) § 8 zák. č. 83/1932 Sb. Jelikož jest Vaše klasifikace trvalá, není třeba, abyste byl z úřední moci po 12 měsících znovu superarbitrován. Ale jednou z podmínek pro nárok na vojenské zaopatřovací platy podle §§ 2 písm. b) a 3 (výslužné), 4 (odbytné), 7 (připočtení služebních let pro výměru výslužného), 31 (invalidovní zaopatření), 67 (přídavek za zranění), 75 (válečný přídavek), 85 (letecký přídavek k výslužnému), jest neschopnost k vojenskému povolání neb neschopnost k vojenské službě. Avšak, protože podle superarbitrace z 20.